

Styrdokument för kommunens arbete med krisberedskap och civilt försvar 2019-2022

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	3
1.1	Avgränsning.....	3
1.2	Samhällsviktiga verksamheter	3
1.3	Övergripande mål	4
2	Övergripande styrning.....	4
2.1	Verksamheternas ansvar inklusive kommunala bolag och förbund	5
2.2	Kommunövergripande samordning	5
2.3	Räddningstjänstförbundet Höga Kusten - Ådalen	5
2.4	Uppföljning.....	6
3	Statlig ersättning för krisberedskap och civilt försvar	6
3.1	Riktlinjer för ersättningen.....	6
3.2	Redovisning av verksamhet och kostnader	7
4	Utbildning och övning.....	8
4.1	Övnings- och utbildningsplan för mandatperioden	9
5	Krisberedskap.....	10
5.1	Risk- och sårbarhetsanalys (RSA).....	11
5.2	Planering avseende krisberedskap	12
5.2.1	Plan för hantering av extraordinära händelser.....	14
5.2.2	Årlig verksamhetsplanering	14
5.2.3	Styrel	14
5.2.4	Kontinuitetshantering	14
5.3	Geografiskt områdesansvar	15
6	Civilt försvar	16
6.1	Övergripande mål med kommunens arbete med civilt försvar.....	16
6.2	Uppgifter enligt lag och kommunöverenskommelsen	16
6.2.1	Ledningsansvar.....	16
6.2.2	Säkerhetsskydd.....	17
6.2.3	Krigsorganisation och krigsplacering.....	17
6.2.4	Geografiskt områdesansvar vid höjd beredskap.....	18

6.2.5	Rapportering vid höjd beredskap	18
6.2.6	Förberedelser för verksamhet under höjd beredskap	18
6.3	Planering avseende civilt försvar	18
7	Säkerhetsskydd	20
7.1	Övergripande styrning	20
7.1.1	Verksamheternas ansvar	20
7.1.2	Kommunövergripande samordning	21
7.1.3	Uppföljning	21
8	Informationssäkerhet	21
8.1	Styrning och rollfördelning i Informationssäkerhetsarbetet	22
8.2	Planering avseende informationssäkerhet	23
9	Övriga åtgärder	24
9.1	Kontinuerligt arbete för att stärka förmågan	24
9.2	Avtal och upphandling av varor och tjänster	24
9.3	Reservkraftsförberedelser	24

1 Inledning

Syftet med detta styrdokument är att beskriva inriktningen för kommunens arbete under mandatperioden 2019-2022 med

- **Krisberedskap**, utifrån lag 2006:544 med tillhörande föreskrifter och kommunöverenskommelsen om kommunernas arbete med krisberedskap¹
- **Civilt försvar** (det vill säga beredskapen för höjd beredskap och krig) utifrån överenskommelsen om kommunernas arbete med civilt försvar²
- **Säkerhetsskydd** utifrån Säkerhetsskyddslagen 2018:585 med tillhörande föreskrifter
- **Informations säkerhet** utifrån informations säkerhetsstandard ISO/IEC 27001, ”Ledningssystem för informationssäkerhet”

Dokumentet ger en beskrivning av det arbete och de åtgärder som ska ske under mandatperioden för att reducera eller ta bort risker och sårbarheter samt för att öka förmågan att kontinuerligt bedriva ledning och samhällsviktig verksamhet. Respektive av ovanstående arbetsområden finns närmare beskrivna under varsitt kapitel. Då det finns kopplingar mellan dessa områden kan angivna åtgärder ha effekt på flera arbetsområden. Exempelvis så har krisberedskapsåtgärder även betydelse för det civila försvaret, då det ska bygga på grunderna i krisberedskapen. Ett bra informationssäkerhetsarbete stärker även förmågan i såväl krisberedskap, civilt försvar som säkerhetsskyddet. Arbetet mellan arbetsområdena bör samordnas när det bedöms lämpligt.

1.1 Avgränsning

Styrdokumentet inkluderar inte övrig lagstiftning eller annat säkerhetsarbete (än ovan nämnda), men vissa delar i detta dokument har dock beröringspunkter med annat säkerhetsarbete och annan lagstiftning. (exempelvis lagen om skydd mot olyckor eller socialtjänstlagen)

1.2 Samhällsviktiga verksamheter

Samhällsviktiga verksamheter som bedrivs av kommunen har identifierats och finns redovisade i den övergripande risk- och sårbarhetsanalysen.

Med samhällsviktig verksamhet avses en verksamhet som uppfyller minst ett av följande villkor.

- Ett bortfall av eller en svår störning i verksamheten kan ensamt eller tillsammans med motsvarande händelser i andra verksamheter på kort tid leda till att en allvarlig kris inträffar i samhället.

¹ Överenskommelsen är träffad mellan Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) och gäller för perioden 2019-2022

² Överenskommelsen är träffad mellan Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) och gäller för perioden 2018-2020.

- Verksamheten är nödvändig eller mycket väsentlig för att en redan inträffad kris i samhället ska kunna hanteras så att skadeverkningarna blir så små som möjligt.

1.3 Övergripande mål

Den övergripande målsättningen med kommunens arbete med krisberedskap och civilt försvar är att värna samhällets skyddsvärden;

- befolkningens liv och hälsa
- samhällets funktionalitet
- förmågan att upprätthålla grundläggande värden som demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter
- miljö och ekonomiska värden
- nationell suveränitet

Kommunen ska:

- ha förmåga att motstå och kunna hantera samhällsstörningar och störningar i enskilda verksamheter både i fredstid och vid höjd beredskap
- ha förmåga att bedriva samhällsviktig verksamhet på en acceptabel nivå oavsett störning
- ha förmåga att kunna bidra till totalförsvaret
- ha förmåga att verka för samordning inom det geografiska området
- skydda den information och de verksamheter (kommunala) som är av betydelse för Sveriges säkerhet mot spioneri, sabotage, terroristbrott och vissa andra hot
- systematiskt arbeta med informationssäkerhet för att
 - hindra känslig information från att läcka ut, förvanskas och förstöras samt för att rätt information ska finnas tillgänglig för rätt personer i rätt tid
 - stärka förmågan att förebygga, upptäcka och hantera informationssäkerhetsincidenter

2 Övergripande styrning

I detta kapitel beskrivs ansvarsförhållanden för att arbetet med krisberedskap och civilt försvar drivs framåt och hur arbetet ska följas upp.

För uppgifterna med säkerhetsskydd och informationssäkerhet finns övergripande styrning av arbetet beskrivet i separata dokument; säkerhetsskyddsplan och policy för informationssäkerhet.

Det är kommunfullmäktige som fastställer mål för kommunens verksamhet inklusive kommunens arbete med krisberedskap och civilt försvar, dvs detta styrdokument.

2.1 Verksamheternas ansvar inklusive kommunala bolag och förbund

Arbetet med krisberedskap och civilt försvar är tätt förbundet med övrigt kvalitetsarbete och ska ske som en kontinuerlig process inom samtliga verksamheter inom den kommunala organisationen och ska ingå i deras grunduppdrag liksom att bidra enligt punkterna nedan. Samma gäller även de kommunalt helägda bolagen *Solatum Hus och Hem* samt *Sollefteåforsen*.

I verksamheternas och bolagens ansvar ingår att:

- delta i arbete med risk- och sårbarhetsanalys
- delta i planering för civilt försvar
- ha en aktuell krishanteringsplan för egen verksamhet
- ha en aktuell kontinuitetshantering för egen verksamhet
- lämna lägesrapport vid förestående eller inträffad händelse till kommunens centrala krisledning
- rapportera incidenter avseende säkerhet, krisberedskap och informationssäkerhet till kommunens tjänstemannaledning
- delta i kommunens centrala krisledningsorganisation vid inträffad händelse
- delta i utbildning och övning
- bidra till utvärdering och åtgärdsplan efter inträffad händelse eller övning
- beakta krisberedskap och civilt försvar i arbetet med verksamhetsmål

2.2 Kommunövergripande samordning

Högsta ansvarig tjänsteman för krisberedskap och civilt försvar är kommunchefen.

I kommunen finns en beredskapssamordnare som har ansvar för att samordna arbetet med krisberedskap och civilt försvar inom kommunen. Beredskapssamordnaren ska verka för att stärka kommunens förmåga att hantera svåra samhällsstörningar, enligt lag (2006:544) om extraordinära händelser och höjd beredskap och är kontaktperson mot andra myndigheter inom området.

2.3 Räddningstjänstförbundet Höga Kusten - Ådalen

Kommunen bedriver samarbete kring krisberedskapsarbete med räddningstjänstförbundet Höga kusten – Ådalen och de kommuner som ingår i förbundet.

I uppdraget för Räddningstjänsten Höga kusten – Ådalen ingår även att vara kommunens Tjänsteman i beredskap. Detta görs i samarbete med Medelpads räddningstjänst.

Kommunen köper följande tjänster av Räddningstjänsten Höga kusten – Ådalen:

- en del av en tjänst av Räddningstjänsten Höga kusten – Ådalen som krishanteringshandläggare till stöd åt den eller de personer på kommunen som arbetar med krisberedskap och har i uppgift att samordna partnernas verksamhet för att möjliggöra en strukturerad process som är likvärdig i de tre kommunerna. Krishanteringshandläggarens verksamhet planeras årsvis i samråd med kommunerna.
- Räddningstjänsten ansvarar också för utomhusvarning på uppdrag av kommunen och ska säkerställa drift, underhåll och att genomföra kvartalsvisa tester av utrustningen. Detta regleras i avtal mellan räddningstjänsten och kommunen.

2.4 Uppföljning

Genomförandet av åtagandena enligt överenskommelserna för kommunens arbete med krisberedskap och civilt försvar samt redovisning för hur den statliga ersättningen används ska fastställas och följas upp årligen. Internt redovisas för kommunstyrelsen halvårsvis de åtgärder som genomförts, påbörjats och planeras inom arbetsområdet. Redovisning till länsstyrelsen sker enligt överenskommelse utifrån uppdragen enligt överenskommelserna nedan.

3 Statlig ersättning för krisberedskap och civilt försvar

Kommunerna får bidrag från staten för uppgifterna med krisberedskap och civilt försvar.³ I detta kapitel redovisas hur den statliga ersättningen ska användas.

- Hela den statliga **ersättningen för krisberedskap** ska användas till uppgifterna enligt *Överenskommelse om kommunernas krisberedskap* (MSB dnr 2018-09779).
- Hela den statliga **ersättningen för civilt försvar** ska användas till uppgifterna som anges i *Överenskommelse om kommunernas arbete med civilt försvar* (MSB dnr 2018-05681). Överenskommelsen utesluter inte arbete med andra åtgärder avseende förberedelser inför och verksamhet under höjd beredskap.

3.1 Riktlinjer för ersättningen

Ersättningarna för krisberedskap och civilt försvar ska utgöra ett komplement till kommunens egen finansiering av arbetet. Kommunen bör bygga upp sin egen kompetens för arbetet med krisberedskap och civilt försvar. Huvuddelen av ersättningen bör användas för personalkostnader.

Utöver personalkostnader är det även möjligt att använda ersättningen till:

- sådana kostnader som är kopplade till uppdraget, avseende krisberedskap.
- investeringar som krävs för att uppnå de uppgifter som anges i överenskommelsen om kommunernas arbete med civilt försvar.

³ Enligt lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH), utifrån uppgifter i *Överenskommelse om kommunernas krisberedskap* (MSB DNR 2018-09779) och *Överenskommelse om kommunernas arbete med civilt försvar* (MSB DNR 2018-05681)

Kommunen ska årligen redovisa till länsstyrelsen hur ersättningarna har använts och hur aktiviteterna har stärkt arbetet med krisberedskap och civilt försvar. Länsstyrelsen ska använda underlaget för bedömning av kommunens arbete med uppgifterna i överenskommelserna.

Ytterligare anvisningar och exempel på hur ersättningen kan användas finns i ”Anvisningar för användning av statlig ersättning för kommunernas arbete med krisberedskap och civilt försvar”, som Myndigheten för samhällsskydd och beredskap tagit fram.

3.2 Redovisning av verksamhet och kostnader

Kommunen ska varje år redovisa till länsstyrelsen hur ersättningarna har använts föregående år:

- Vilka uppgifter och aktiviteter har genomförts
- Vilka kostnader kommunen haft

Redovisningen ska göras enligt fastställd tidsplan:

- Senast **31 oktober**, första året i mandatperioden ska kommunen redovisa RSA-arbetet till länsstyrelsen. Det ska göras enligt de krav som ställs från MSB och länsstyrelsen.
- Senast **31 december mandatperiodens första år** ska kommunen redovisa styrdokumentet för kommunens arbete med krisberedskap till länsstyrelsen.
- Årligen senast den **15 februari** ska kommunen redovisa en *årsuppföljning av kommunens krisberedskap och civilt försvar*. Redovisningen görs till länsstyrelsen.

Kostnaderna ska kopplas till aktiviteterna.

MSB rekommenderar att kostnaderna för krisberedskap och civilt försvar särredovisas. Om inte hela ersättningen används under avsett år finns möjlighet att spara viss del av ersättningen.

För att spara ersättning avseende krisberedskap gäller följande:

- sammanlagda sparande av ersättningen får inte överstiga mer än 10 procent av den årliga ersättningen
- får inte utgöra mer än 200.000 kr
- kommunen ska ha en plan för hur oförbrukade medel ska användas under kommande år inom mandatperioden

För att spara ersättning avseende civilt försvar gäller följande:

- om en kommun 12 månader efter överenskommelseperiodens slut har oförbrukade medel ska dessa återbetalas.

Kommunstyrelsen ansvarar för rapporteringen till länsstyrelsen. Det görs av beredskapssamordnaren.

4 Utbildning och övning

Detta kapitel beskriver övergripande inriktning för utbildning och övning för krisberedskap, civilt försvar, informationssäkerhet och säkerhetsskydd.

Lagtext (lag 2006:544)

- Kommunen ska ansvara för att förtroendevalda och anställd personal får den utbildning och övning som behövs för att de ska kunna lösa sina uppgifter vid extraordinära händelser i fredstid (2 kap. 8 § LEH).
- Kommuner ska vidta de förberedelser som behövs för verksamheten under höjd beredskap.

Kommunens uppgifter i kommunöverenskommelsen om krisberedskap:

- Kommunen ska ha en regelbundet utbildad och övad krisorganisation. Även kommunens beredskapsfunktioner inom till exempel kommunalteknisk försörjning och kristöd ska vara utbildade och övade.
- Kommunen ska genomföra och utvärdera minst två övningar under en mandatperiod. Kommunens krisledningsnämnd och tjänstemannaledning ska övas minst en gång per mandatperiod.
- Kommunen ska, i den utsträckning tillfälle ges, delta i planering, genomförande och utvärdering av samverkansövningar på regional eller nationell nivå som avser frestida kriser.

Förtydliganden i kommunöverenskommelsen om krisberedskap

- Övningsverksamheten ska beakta de brister som identifierats i arbetet med risk- och sårbarhetsanalys.
- Varje övning ska utvärderas avseende såväl styrkor som svagheter när det gäller kommunens egen krisberedskap och förmåga att samverka med andra aktörer.

Kommunens uppgifter i kommunöverenskommelsen om civilt försvar:

- Nyckelpersoner i kommunens organisation ska under perioden genom utbildning ges kunskaper om höjd beredskap och totalförsvar.
- Kommunen bör utbilda och öva kommunstyrelsen i uppgiften att under höjd beredskap ansvara för kommunens ledning.
- Kommunen bör inom ramen för den statliga ersättningen medverka i utbildningar och övningar som anordnas av länsstyrelsen och delta i övning anordnad av annan statlig myndighet.

Kommunen följer länsstyrelsens rekommendationer beträffande höjd beredskap.

Grundläggande kunskaper om kommunens uppgifter vid höjd beredskap upprätthålls i samband med återkommande genomgångar av krisledningsplanen samt genom deltagande övningar och utbildningar som länsstyrelsen eller annan statlig myndighet anordnar/erbjuder.

Säkerhetsskyddsförordning 2018:658, 5 kap, 1 §

Den som är ansvarig för en säkerhetskänslig verksamhet ska se till att den som anställs eller på annat sätt deltar i verksamheten får utbildning i säkerhetsskydd. Behovet av utbildning ska följas upp under den tid deltagandet i den säkerhetskänsliga verksamheten pågår.

Säpos föreskrifter PMFS 2019:2 kap 2, 18 §

Verksamhetsutövaren ska ge den som deltar i säkerhetskänslig verksamhet relevant utbildning i säkerhetsskydd innan personen får åtkomst till verksamheten. Sådan utbildning ska därefter ges regelbundet i den omfattning som behövs. Verksamhetsutövaren ska utifrån säkerhetsskyddsanalysen se till att innehållet i de utbildningar som genomförs anpassas efter deltagarnas funktioner och ansvar i verksamheten. Utbildningarna ska framgå av en utbildningsplan.

4.1 Övnings- och utbildningsplan för mandatperioden

Nedanstående utbildningar och övningar genomförs i egen regi eller genom deltagande i utbildningar och övningar som erbjuds av annan aktör. Mer detaljerad planering av utbildningar och övningar sker årligen i verksamhetsplaneringen. Kriskommunikation tas med som en integrerad del i utbildningar och övningar.

Utbildnings- och övningsplan 2019-2022	
Årligt återkommande utbildningar och övningar	
Utbildning/övning	Kommentar
Genomgång av krisledningsplan och krisledningsorganisationen	För hela eller delar av krisledningsorganisationen, efter behov. Kommunens ansvar vid höjd beredskap ingår.
Larm- och startövning	Kommunen deltar i minst en övning årligen som länsstyrelsen arrangerar.
Kontinuerliga sambandsövningar	Genomförs med länsstyrelsen, länets kommuner, RCB/TiB m fl varje helgfri fredag.
Utbildning eller övning i höjd beredskap och totalförsvar	Kommunala representanter ska delta i utbildning om höjd beredskap och totalförsvar, förutsatt att det erbjuds av länsstyrelsen eller annan aktör.
Metodtest tekniskt ledningsstöd	Exempelvis WIS, Skype, SIGNE, Rakel. Kommunen ska delta i den mån det erbjuds av länsstyrelsen samt vid behov genomföra lokala tekniktester. (exempelvis för test av teknik för intern ledning)
Beredskapsnätverket Västernorrland	Kommunen ska delta på regionala samverkansdagar innehållande bl a föreläsningar/fortbildning. (beredskapssamordnare och kriskommunikatörer)

Utbildningar och övningar som ska genomföras minst två gånger under mandatperioden	
Krisledningsövning som inkluderar förvaltningarna	Minst två gånger per mandatperiod ska några av kommunens samhällsviktiga verksamheter övas. (Som enskild övning eller inkluderas i annan övning, t ex samverkansövning)
Utbildningar och övningar som ska genomföras minst en gång under mandatperioden	
Utbildning/övning	Kommentar
Utbildning/övning för krisledningsnämnden	Genomförs i samarbete med länsstyrelsen under mandatperiodens första år och vid behov i egen regi.
Samverkansövning avseende fredstida kriser	Kommunen ska delta i planering, genomförande och utvärdering av samverkansövningar avseende fredstida kriser på regional och/eller nationell nivå i den utsträckning tillfälle ges och som kommunen finner det lämpligt.
Totalförsvarsövning	Kommunen ska delta i planering, genomförande och utvärdering av totalförsvarsövningar i den utsträckning tillfälle ges och som kommunen finner det lämpligt.
Utbildningar och övningar som ska genomföras vid behov	
Säkerhetsskyddsutbildning för personal i säkerhetsklassade tjänster.	Utbildning i säkerhetsskydd skall återkommande ges till personal som deltar i säkerhetskänslig verksamhet. Utbildning kan ske på distans via Nano-learning eller liknande eller vid möten/APT eller liknande.
Kommunen bör delta i övriga övningar, utbildningar och seminarier som anordnas av länsstyrelsen och delta i övningar anordnad av annan statlig myndighet. I övrigt sker utbildning och övning fortlöpande efter behov. Den årliga planeringen beskrivs närmare i årsvisa verksamhetsplaner och utformas utifrån de behov som uppstår, exempelvis i samband med identifierade brister i RSA, erfarenheter från övningar eller verkliga händelser.	

5 Krisberedskap

Lagen om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (lag 2006:544, LEH) reglerar den lokala krishanteringen i kommuner och landsting. Bestämmelserna i lagen syftar till att kommuner och landsting ska minska

sårbarheten i sin verksamhet och att ha en god förmåga att hantera krissituationer i fred eller höjd beredskap.

Uppgifterna som rör krisberedskap i lagen delas in i följande verksamheter:

- risk- och sårbarhetsanalyser
- planering
- geografiskt områdesansvar
- utbildning och övning
- rapportering

I överenskommelsen mellan staten, det vill säga Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) om kommunernas krisberedskap preciseras ytterligare statens förväntningar på hur uppgifterna ska genomföras.

En av uppgifterna i överenskommelsen är att kommunen ska ha ett styrdokument för kommunens arbete med krisberedskap. Styrdokumentet ska ange kommunens övergripande mål och inriktning för arbetet med krisberedskap under mandatperioden och ska bland annat innehålla:

- kommunens övergripande process för risk- och sårbarhetsanalys.
- kommunens ambitioner i arbetet med sitt geografiska områdesansvar.
- vilken planering avseende krisberedskap inom olika områden som kommunen ska ta fram eller uppdatera under mandatperioden.

Nedan beskrivs arbetet som ska ske under mandatperioden.

5.1 Risk- och sårbarhetsanalys (RSA)

Lagkrav (lag 2006:544): Kommunen ska analysera vilka extraordinära händelser i fredstid som kan inträffa i kommunen och hur dessa händelser kan påverka den egna verksamheten. Resultatet av arbetet ska värderas och sammanställas i en risk- och sårbarhetsanalys.

- Under mandatperiodens första år ska kommunen revidera den övergripande risk- och sårbarhetsanalysen.
- Resultatet av analysen ska beaktas i kommunens krisledningsplan.
- Kommunen ska regelbundet följa upp sin risk- och sårbarhetsanalys och med utgångspunkt i denna bedöma sin generella krisberedskap.
- Kommunen ska rapportera sin risk- och sårbarhetsanalys till länsstyrelsen enligt gällande föreskrifter.

Uppgifter i kommunöverenskommelsen om kommunernas krisberedskap:

- Kommunen ska bedriva ett arbete med risk- och sårbarhetsanalys som avser det geografiska områdesansvaret, kommunens organisation, samt berörda kommunala bolag och kommunalförbund.
- Kommunen ska använda underlaget från risk- och sårbarhetsanalysen i planering och genomförande av åtgärder för att öka förmågan att kontinuerligt bedriva samhällsviktig verksamhet, samt stärka förmågan att hantera extraordinära händelser.
- Kommunen ska efter en inträffad kris utvärdera kommunens hantering, både med avseende på kommunens verksamhetsansvar och av det geografiska områdesansvaret. Underlaget ska användas i arbetet med risk- och sårbarhetsanalys.

Kommunens inriktning

- Kommunfullmäktige fastställer Styrdokument för Krisberedskap och Civilt försvar
- Kommunstyrelsen fastställer Risk och Sårbarhetsanalysen
- Kommunchefen fastställer Plan för hantering av extraordinära händelser.
- Kommunchefen informeras om den årliga verksamhetsplanen för Krisberedskap och Civilt försvar.
- Relevanta delar i ovanstående dokument ska förankras och vara kända hos berörda inom kommunen/kommunala bolag/förbund (beslutsfattare och anställda) och hos berörda aktörer inom det geografiska området.
- Berörda verksamheter ska delta i arbetet med att minska risker/öka förmågan till hantering och ta fram planer för kontinuitet och krishantering.

5.2 Planering avseende krisberedskap

I detta kapitel beskrivs vilken planering avseende krisberedskap som kommunen ska ta fram eller uppdatera under mandatperioden.

Lagkrav:

- Kommunen ska, med beaktande av risk- och sårbarhetsanalysen, för varje ny mandatperiod fastställa en plan för hur de ska hantera extraordinära händelser (2 kap. 1 § LEH). Den ska beslutas av lägst kommundirektören senast 31/12 under den nya mandatperiodens första år.

Uppgifter i kommunöverenskommelsen:

Inom parantes anges förtydliganden i kommunöverenskommelsen

- Kommunen ska ta fram ett reglemente för krisledningsnämnden (ska beslutas av kommunfullmäktige senast 31 december under den nya mandatperiodens första år).
- Kommunstyrelsen bör i instruktionen för kommundirektören ange vilka uppgifter som kommundirektören ska ha avseende krisberedskap. (Kommunstyrelsen bör i instruktionen för kommundirektören ta ställning till vilken roll som kommundirektören ska ha avseende kommunens arbete med krisberedskap. Rollen kan både avse det förberedande arbetet och kommunens organisation för krisledning. Kommundirektören behöver inte nödvändigtvis ha en specifik roll i krisberedskapen.)

- Kommunen ska ta fram en plan för hantering av extraordinära händelser (som ska beslutas av lägst kommundirektören senast 31 december under den nya mandatperiodens första år).
- Kommunen ska ta fram en utbildnings- och övningsplan (enligt kommunöverenskommelsen ska den beslutas av lägst kommundirektören senast 31 december under den nya mandatperiodens första år).

Hur kommunen ska hantera extraordinära händelser i fredstid finns beskrivet i separat dokument "Krisledningsplan för samhällsstörningar, och andra allvarliga händelser som kräver samverkan".

Övergripande planering av krisberedskapsåtgärder 2019-2022			
Planering	År	Ansvarig	Kommentar
Plan för hantering av extraordinära händelser (2 kap. 1 § LEH) (Krisledningsplan för samhällsstörningar som kräver samverkan)	2019	Kommundirektör	Ska beslutas senast 31 december under den nya mandatperiodens första år
Reglemente för krisledningsnämnden	2019	Kommunfullmäktige	Ska antas av KF senast 31 december under den nya mandatperiodens första år
Verksamhets- eller förvaltningsvisa krisledningsplaner	Vid behov.	Respektive verksamhetschef.	Fastställs av verksamhetschef.
Kriskommunikationsplan	2019	Kommundirektör	Bilaga till krisledningsplanen.
POSOM-plan	Vid behov.	Kommundirektör	Bilaga till krisledningsplanen.
Årlig verksamhetsplanering för krisberedskapsåtgärder	2019-2022	Beredskapsamordnaren	Görs årligen. Inkluderar även övningar och utbildningar. Informeras till Kommunchef.
Kontinuitetsplanering för samhällsviktiga verksamheter	2019-2022	Beredskapsamordnaren i samråd med Respektive verksamhetschef	Planering tas fram vid behov i dialog mellan beredskapssamordnare och verksamhetschef.
Styrelspanering	2020	Kommunstyrelsen	Beredskapssamordnaren samordnar detta arbete

			lokalt och deltar i den regionala planeringen.
Risk- och sårbarhetsanalys	2019	Kommunstyrelsen	Senast 31 oktober den nya mandatperiodens första år ska Risk och Sårbarhetsanalysen rapporteras till länsstyrelsen. Revidering och fördjupade analyser vid behov.

5.2.1 Plan för hantering av extraordinära händelser

Kommunen ska fastställa en central krisledningsplan som beskriver hur kommunen ska hantera, extraordinära händelser (sambällsstörningar). Planen ska göras med beaktande av risk- och sårbarhetsanalysen. Den ska beslutas av lägst kommundirektören senast 31/12 under den nya mandatperiodens första år.

I enlighet med kommunöverenskommelsen ska planen innehålla:

- hur kommunen ska organisera sig under extraordinära händelser.
- hur kommunens organisation för krisledning ska bedriva samverkan och ledning i syfte att uppnå inriktning och samordning.
- vilka lokaler med nödvändig teknisk utrustning för samverkan och ledning som disponeras vid extraordinära händelser.

5.2.2 Årlig verksamhetsplanering

Utöver detta styrdokument ska kommunen årligen ta fram en övergripande inriktning för kommunens arbete med krisberedskap och vilka aktiviteter som ska genomföras under det kommande året (kan samordnas med arbetet med civilt försvar). En gemensam grund görs i samverkan med räddningstjänstförbundet Höga kusten – Ådalen och övriga medlemskommuner. Kommunen anpassar planeringen utifrån lokala behov. I planeringen ska även planeringen för civilt försvar beaktas.

5.2.3 Styrel

Styrel är ett planeringsunderlag för prioritering av samhällsviktig verksamhet i händelse av effektbrist. Kommunen ska delta i Styrelplaneringen i samarbete med bl a länsstyrelsen och elbolag och lämna planeringsunderlag för kommunens geografiska område.

5.2.4 Kontinuitetshantering

Kommunen ska under mandatperioden fortsätta kontinuitetshanteringsarbetet för att säkerställa att alla samhällsviktiga verksamheter, som kommunen bedriver eller ansvarar för, kan upprätthållas på en tolerabel nivå oavsett vilka störningar som inträffar. Denna planering ska revideras vid behov.

5.3 Geografiskt områdesansvar

Lagtext (lag 2006:544): Kommuner ska inom sitt geografiska område i fråga om extraordinära händelser i fredstid verka för att (2 kap. 7 § LEH):

1. olika aktörer inom kommunens geografiska område samverkar och uppnår samordning i planerings- och förberedelsearbetet,
2. de krishanteringsåtgärder som vidtas av olika aktörer under en sådan händelse samordnas och
3. information till allmänheten under sådana förhållanden samordnas.

Kommunens uppgifter i kommunöverenskommelsen om krisberedskap⁴

- Kommunen ska ge aktörer som bedriver samhällsviktig verksamhet inom kommunens geografiska område möjlighet att samverka i syfte att uppnå samordning av förberedelser inför extraordinära händelser.
- Kommunen ska under en extraordinär händelse kunna stå värd för en inriktnings- och samordningsfunktion (ISF) på lokal nivå, i syfte att verka för samordning av olika aktörers åtgärder
- Kommunen ska ta initiativ till att en samlad lägesbild tas fram i samband med en extraordinär händelse. MSBFS 2015:5
- Kommunen ska verka för att information till allmänheten vid en extraordinär händelse samordnas.
- Kommunens förberedelser inför extraordinära händelser ska ske i samverkan med närliggande kommuner och relevanta aktörer utanför det egna geografiska området. En förutsättning för att samverkan ska ske är att de externa aktörerna vill och kan samverka med kommunen.
- Berörda kommuner ska säkerställa att Viktigt meddelande till allmänheten (VMA) kan sändas via anläggningar för utomhusvarning genom att ljudsändare underhålls.

Kommunens inriktning:

- Under mandatperioden implementera och träna sig i rollen som värd för Lokal Inriktnings och Samordningsfunktion. (ISF)
- Kommunen ska fortsätta arbetet med att utveckla samverkan och förmågan att ge en samlad lägesbild i det geografiska området.
- Kommunen ska vid behov bjuda in representanter från samhällsviktiga aktörer i kommunens geografiska område till möten, utbildningar och övningar.
- Beakta kommunens geografiska områdesansvar i övningar och utbildningar.

⁴ Förtydliganden i kommunöverenskommelsen:

- En inriktnings- och samordningsfunktion (ISF) består av företrädare för offentliga och privata aktörer samt frivilliga resurser som möts för att åstadkomma gemensam inriktning och samordning vid samhällsstörningar.
- Kommunen ansvarar för att erbjuda en mötesplats och att driva arbetet kopplat till ISF framåt. Här ingår till exempel att sammankalla, leda och dokumentera möten, samt följa upp överenskomna åtgärder.
- Kommunen kan samverka med andra kommuner om att stå värd för en inriktnings- och samordningsfunktion

- Kommunen ska samverka med aktörer utanför det geografiska området, exempelvis genom att delta i nätverksträffar, vara delaktig i regionalt samarbete inom detta område och med övriga aktörer utifrån behov.

6 Civilt försvar

Det civila försvaret syftar till att samhället ska fungera vid höjd beredskap och krig i Sverige.

I detta kapitel ges en övergripande beskrivning av målet med arbetet och uppgifter som ska ske under mandatperioden.

- Övergripande styrning av arbetet beskrivs under kapitel 3
- Statlig ersättning beskrivs under kapitel 3
- Utbildning och övning beskrivs under kapitel 4

6.1 Övergripande mål med kommunens arbete med civilt försvar

Riksdagen har i den försvarspolitiska inriktningen fastställt mål för det militära försvaret och för det civila försvaret. *Försvarspolitisk inriktning Sveriges försvar 2016-2020 (prop. 2014/15:109)*. Denna målsättning står även Sollefteå kommun bakom.

Målet för det civila försvaret och kommunens arbete med civilt försvar är att:

- Värna civilbefolkningen
- Säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna
- Bidra till Försvarsmaktens förmåga vid ett väpnat angrepp eller krig i vår omvärld

6.2 Uppgifter enligt lag och kommunöverenskommelsen

Nedan beskrivs uppgifter enligt lag och i överenskommelsen om kommunernas arbete med civilt försvar. Hur kommunen avser att arbeta med dessa uppgifter beskrivs i kapitel 6.4 *Planering avseende civilt försvar*.

6.2.1 Ledningsansvar

Uppgifter enligt lag enligt lag 2006:544 : Under höjd beredskap ansvarar kommunstyrelsen för ledningen av den del av det civila försvaret som kommunen ska bedriva.⁵

Kommunen ska under höjd beredskap i den omfattning som regeringen beslutar:

- vidta de åtgärder som behövs för försörjningen med nödvändiga varor
- medverka vid allmän prisreglering och ransonering
- medverka i övrigt vid genomförande av åtgärder som är viktiga för landets försörjning.⁶

⁵ Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.

⁶ Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.

Kommunens uppgifter enligt kommunöverenskommelsen om kommunernas arbete med civilt försvar:

- Kommunen bör utbilda och öva kommunstyrelsen i uppgiften att under höjd beredskap ansvara för kommunens ledning.
- Kommunen bör inom ramen för den statliga ersättningen medverka i utbildningar och övningar som anordnas av länsstyrelsen och delta i övning anordnad av annan statlig myndighet.

6.2.2 Säkerhetsskydd

Uppgifter enligt lag: Kommunen ska vidta nödvändiga förberedelser för att i arbetet med beredskapsförberedelser, enligt 3 kap. 1-5§ LEH på ett säkert sätt kunna hantera frågor som är av vikt för Sveriges säkerhet. Säkerhetsskyddslagen (2018:585) bestämmelser ska kunna tillämpas i erforderlig omfattning

Kommunens uppgifter enligt överenskommelsen om kommunernas arbete med civilt försvar:

- Kommunen ska ha en säkerhetsskyddschef
- Kommunen ska ha rutiner och materiel (säkerhetsskåp m.m.) för att kunna hantera uppgifter som omfattas av sekretess och som rör Sveriges säkerhet utan att de röjs, ändras eller förstörs.
- Kommunen ska under perioden 2018-2020 etablera en process för säkerhetsskyddsanalys samt analysera prioriterade delar av kommunens verksamhet.

6.2.3 Krigsorganisation och krigsplacering

Uppgifter enligt lag: Kommuner och landsting ska vid höjd beredskap, enligt 7 § lagen (1992:1403) om totalförsvar och höjd beredskap, vidta de särskilda åtgärder i fråga om planering och inriktning av verksamheten, tjänstgöring och ledighet för personal samt användning av tillgängliga resurser som är nödvändiga för att de under de rådande förhållandena ska kunna fullgöra sina uppgifter inom totalförsvaret.

Kommuner ska enligt, 4 § FEH⁷, ha de planer som behövs för att kunna upprätthålla sin verksamhet under höjd beredskap. Planerna ska innehålla uppgifter om den verksamhet som ska bedrivas under höjd beredskap med information om bl.a. krigsorganisation och vilken personal som ska tjänstgöra i Organisationen

Kommunens uppgifter enligt överenskommelsen:

- Kommunen ska under perioden påbörja en planering för sina uppgifter inom totalförsvaret. Planeringen ska avse den verksamhet som kommunen ska bedriva under höjd beredskap samt dess krigsorganisation och krigsplaceringar.

⁷ Förordningen (2006:637) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.

6.2.4 Geografiskt områdesansvar vid höjd beredskap

Uppgifter enligt lag: Kommuners geografiska områdesansvar, som regleras i 3 kap. 4 § LEH, innebär att kommunstyrelsen under höjd beredskap ska verka för att den verksamhet som bedrivs i kommunen av olika aktörer samordnas och för att samverkan kommer till stånd mellan dem som bedriver verksamheten.

Kommunens uppgifter i kommunöverenskommelsen om civilt försvar:

- Kommunen bör informera berörda lokala aktörer om arbetet med beredskapsförberedelser och möjligheter till samverkan på lokal nivå.

6.2.5 Rapportering vid höjd beredskap

Uppgifter enligt lag: Kommuner ska under höjd beredskap, enligt 3 kap. 5 § LEH hålla den myndighet som regeringen bestämmer (länsstyrelsen) informerad om beredskapsläget och de övriga förhållanden som har betydelse för det civila försvaret i kommunen.

Kommunens uppgifter i kommunöverenskommelsen om civilt försvar:

- Kommunen ska medverka vid införandet av ett tilldelat tekniskt system för informationsutbyte.
- Kommunen ska i samverkan med länsstyrelsen implementera rutiner för rapportering och för lägesbilder.

6.2.6 Förberedelser för verksamhet under höjd beredskap

Krav enligt lag 2006:544: Kommuner ska vidta de förberedelser som behövs för verksamheten under höjd beredskap. De som avses är att kommunens ska:

- säkerställa att VMA (Viktigt meddelande till allmänheten) kan sändas via anläggningar för utomhusvarning genom att ljudsändare underhålls (sköts av räddningstjänsten) samt
- säkerställa att krisledningen upprätthåller grundläggande kunskaper om kommunens uppgifter vid höjd beredskap

6.3 Planering avseende civilt försvar

Kommunen ska arbeta för att kunna fullfölja sina uppgifter (beredskapsförberedelser) inom totalförsvaret i händelse av krigsfara och krig.

Utgångspunkten för arbetet med civilt försvar är krisberedskapen. *Överenskommelse om kommunernas arbete med civilt försvar* är ett komplement till *Överenskommelse om kommunernas krisberedskap* diarienummer SKL 12/6159 och MSB 2012–5541.

I enlighet med överenskommelsen om kommunernas arbete med civilt försvar ska kommunen prioritera följande uppgifter under perioden 2018-2020:

- Kompetenshöjning gällande totalförsvaret
- Säkerhetsskydd
- Krigsorganisation och krigsplacering

Försvarmakten och länsstyrelserna i de fyra nordligaste länen har tillsammans kommit överens om en regional grundsyn för en sammanhängande planering av totalförsvaret.

Den regionala inriktningen för totalförvarsplaneringen består följande delar:

- Inriktning av planering för stöd till Försvarmakten
- Inriktning av aktörsgemensam samverkan som möter de höga krav på sekretess och robusthet som ställs vid höjd beredskap
- Inriktning av planering för att verka från alternativ och/eller skyddad ledningsplats
- Inriktning för krigsplacering av personal

Kommunen ska delta i den gemensamma planeringen när det efterfrågas.

Kommunens övergripande planering av åtgärder Civilt försvar 2019-2020	
Prioriterade uppgifter	Kommunens uppgifter
Kompetenshöjning gällande totalförsvaret	Nyckelpersoner i kommunens organisation ska under perioden 2019-2020 genom utbildning ges kunskaper om höjd beredskap och totalförsvaret. (Med nyckelpersoner avses minst kommunstyrelsen och kommunledningen)
Säkerhetsskydd	Kommunen ska utforma rutiner och utifrån behov införskaffa materiel (säkerhetsskåp m.m.) för att kunna hantera uppgifter som omfattas av sekretess och som rör Sveriges säkerhet utan att de röjs, ändras eller förstörs. Kommunen ska under perioden 2019-2020 etablera en process för säkerhetsskyddsanalys samt analysera prioriterade delar av kommunens verksamhet. Kommunen ska under perioden ta fram och arbeta utifrån en säkerhetsskyddsplan.
Krigsorganisation och krigsplacering	Kommunen ska under perioden 2019-2020 påbörja en planering för sina uppgifter inom totalförsvaret. Planeringen ska avse den verksamhet som kommunen ska bedriva under höjd beredskap samt dess krigsorganisation och krigsplaceringar.
Ledningsansvar	Kommunen bör utbilda och öva kommunstyrelsen i uppgiften att under höjd beredskap ansvara för kommunens ledning.

	Kommunen bör inom ramen för den statliga ersättningen medverka i utbildningar och övningar som anordnas av länsstyrelsen och delta i övning anordnad av annan statlig myndighet
Geografiskt områdesansvar	Kommunen bör informera berörda lokala aktörer om arbetet med beredskapsförberedelser och möjligheter till samverkan på lokal nivå.
Rapportering	Kommunen ska medverka vid införandet av ett tilldelat tekniskt system för informationsutbyte. Kommunen ska i samverkan med länsstyrelsen implementera rutiner för rapportering och för lägesbilder.

7 Säkerhetsskydd

Säkerhetsskydd handlar om att skydda den information och de verksamheter som är av betydelse för Sveriges säkerhet mot spioneri, sabotage, terroristbrott och vissa andra hot. Från den 2018 gäller en ny säkerhetsskyddslag. Kommuns säkerhetsskydd ska vara utformat så att den samhällsviktiga verksamheten inom kommunens ansvarsområden skyddas mot hot som kan påverka Sveriges säkerhet.

Kommunen ska ha en säkerhetsskyddsanalys. Med utgångspunkt i analysen ska kommunen planera och vidta de säkerhetsskyddsåtgärder som behövs med hänsyn till verksamheternas art och omfattning, förekomst av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter och övriga omständigheter. Det redovisas i en säkerhetsskyddsplan som beskriver kommunens säkerhetsskyddsarbete.

7.1 Övergripande styrning

Kommunchefen är ansvarig för säkerhetsskyddet i kommunen och utser Säkerhetsskyddschef samt fastställer säkerhetsskyddsanalys och säkerhetsskyddsplan.

Säkerhetsskyddschefen tar fram och arbetar med säkerhetsskyddsanalys och säkerhetsskyddsplan. Säkerhetsskyddschefen planerar och genomför personkontroller och utbildningar för personal som innehar säkerhetsklassade tjänster.

7.1.1 Verksamheternas ansvar

Verksamheterna skall delta i säkerhetsskyddsanalyser och i samråd med säkerhetsskyddschef. De skall vidta och bekosta säkerhetsskyddsåtgärder som framgår i säkerhetsskyddsplanen för verksamheten. Verksamheterna skall involvera säkerhetsskyddschef i upphandlingar av säkerhetskänslig verksamhet så att en SUA-upphandling inklusive säkerhetsskyddsavtal kan genomföras vid behov.

7.1.2 Kommunövergripande samordning

Säkerhetsskyddschefen är ansvarig för att samordna säkerhetsskyddet för kommunens verksamheter och stödja de kommunala bolagen i säkerhetsskyddsfrågor.

7.1.3 Uppföljning

Säkerhetsskyddschefen rapporterar halvårsvis arbetsläget för säkerhetsskydd till kommunchefen. Säkerhetsskyddsarbetet redovisas på samma sätt som övrigt arbete med civilt försvar till kommunstyrelsen halvårsvis.

8 Informationssäkerhet

Kommunen ska arbeta med Informationssäkerhet enligt den gällande Informationssäkerhets och Dataskyddspolicyn.

Den fastställer att Informationssäkerhetsarbetet ska:

- skapa förutsättningar för att kommunens verksamheter kan uppfylla de lagkrav som gäller för respektive verksamhets informationshantering.
- bidra till att medborgare och andra intressenter känner sig trygga med kommunens förmåga att hantera all typ av information korrekt.
- bidra till att anställda inom kommunens verksamheter utifrån sin tjänst har tillräcklig kunskap om informationssäkerhet.

Kommunen ska bedriva informationssäkerhet i överensstämmelse med tillämplig informationssäkerhetsstandard (ISO/IEC 27001, ”Ledningssystem för informationssäkerhet”)

Inom kommunen ska det finnas en utpekad Informationssäkerhetssamordnare samt ett Dataskyddsombud. Kommunen ska arbeta fram riktlinjer för informationssäkerhet på olika nivåer. Kommunen ska också ställa krav på informationssäkerhet när informationshantering eller kommunal verksamhet upphandlas av extern leverantör.

Informationssäkerhetsarbetet ska omfatta alla kommunens informationstillgångar. Med informationstillgång avses all information oavsett om den behandlas i ett IT-system, förkommer på ett utskrivet papper, i ett anteckningsblock, som ett samtal i korridoren eller i telefonen. Även film, ljud och bild är informationstillgångar.

Skyddet av informationstillgångarna syftar att upprätthålla nödvändig nivå på tillgänglighet, konfidentialitet, riktighet, och spårbarhet.

- Tillgänglighet – att information är nåbar vid rätt tillfälle
- Konfidentialitet – att information skyddas för obehörig insyn
- Riktighet – att information är tillförlitlig, korrekt och fullständig
- Spårbarhet – att specifika aktiviteter som rör information kan spåras

Vissa typer av information kräver extra skyddsåtgärder, exempelvis känsliga personuppgifter, uppgifter om totalförsvaret eller annan särskilt skyddsvärd information.

Kommunen ska ha rutiner för att identifiera och hantera kritiska beroenden till system och tjänster för informationshantering som är av central betydelse för kommunens verksamhet.

Kommunen ska ha rutiner för att identifiera och hantera säkerhetsbrister i industriella informations- och styrsystem (SCADA) av betydelse för samhällsviktig verksamhet inom kommunalteknisk försörjning samt i övrigt följa NIS-direktivet (Network and Information Security) som är ett EU-homogent direktiv och Lag (2018:1174) om informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster.

Kommunen ska ställa krav på informationssäkerhet i förhållande till andra aktörer när

- informationshantering upphandlas av extern leverantör
- kommunal verksamhet upphandlas av extern leverantör

8.1 Styrning och rollfördelning i Informationssäkerhetsarbetet

Kommunfullmäktige beslutar om policyn som gäller för all verksamhet som drivs av, och på uppdrag från, Sollefteå kommun. Samtliga anställda, politiker och extern inhyrd personal omfattas av policyn och konkretiserande anvisningar.

Kommunstyrelsen har det yttersta ansvaret för kommunens informationssäkerhetsarbete. De informerar sig årligen i samband med årsredovisningen om informationssäkerhetsarbetet i kommunen. Uppföljningen baseras på underlag från informationssäkerhetssamordnaren och ska leda till eventuella beslut om förbättringar av informationssäkerheten samt tilldelning av resurser.

Kommunchefen fastställer detaljerade anvisningar. Anvisningarna ska överensstämma med internationell och svensk standard för informationssäkerhet (SS-ISO/IEC 27001, ”Ledningssystem för informationssäkerhet”).

Informationssäkerhetssamordnaren planerar, leder och samordnar kommunens informationssäkerhetsarbete.

Dataskyddsombudet stödjer kommunen i hanteringen av personuppgifter samt kontrollerar efterlevnaden av Dataskyddsförordningen (GDPR) i organisationen.

Varje chef ansvarar för att det finns anpassade informationshanteringsrutiner i verksamheten som utgår från lagstiftning, policy och anvisningar.

Alla som hanterar informationstillgångar har ett ansvar för att informationssäkerheten upprätthålls och att hålla sig uppdaterad med policy, anvisningar och rutiner.

8.2 Planering avseende informationssäkerhet

Under mandatperioden skall nedanstående verksamhet genomföras inom Informationssäkerhetsarbetet.

Övergripande planering av informationssäkerhetsåtgärder 2019-2022			
Planering	År	Ansvarig	Kommentar
Säkerhetssamordnaren och andra relevanta medarbetare skall delta i regionalt säkerhetsskyddsnätverk eller motsvarande.	Årligen	Informationssäkerhetssamordnare	Informationssäkerhetsansvarig deltar i den mån det är möjligt med hänsyn till andra uppdrag.
Anvisningar för Informationssäkerhet och dataskydd fastställs.	2019	Kommunchef efter framställan av Informationssäkerhetssamordnare	Tas fram i nära samarbete med IT och verksamheternas chefer och Systemförvaltare.
Utbildning av chefer och medarbetare i informationssäkerhet	Årligen	Informationssäkerhetssamordnare	Genomförs med distansundervisning och underlag för APT eller utbildningar på plats.
Framtagande av Dokumenthanteringsplaner med klassificering av information.	Klart 2022	Verksamhetschefer med stöd av Arkivansvarig	Genomförs i enlighet med informationssäkerhetsaspekterna (Tillgänglighet, Konfidentialitet, Riktighet, Spårbarhet) samt klassificeringsstruktur för kommunala verksamheter.
Skapande av förteckning av IT-system inklusive förteckning av personuppgiftsbehandlingsåtgärder.	Klart 2020	IT-enheten i samarbete med Kansliet och Informationssäkerhetssamordnare	Förteckningen samlas i EsumIT och ajourhålls av IT-enheten.
Förbättring av tillträdesskydd i kommunala verksamheter.	Årligen	Larm och passersystemansvarig	Tillträdesskyddet till kommunala verksamheter utvecklas löpande utifrån tillgängliga medel och

			behov ur säkerhetsperspektiv.
Samordning mellan Informationssäkerhets arbetet och arbetet med Civilt försvar och Krisberedskap.	Årligen	Informationssäkerhetssamordnare i samarbete med berörda verksamheter och Krisberedskapssamordnare	Åtgärder skall anpassas och samordnas så att både krisberedskap, civilt försvar och informationssäkerhet beaktas.

I övrigt sker åtgärder fortlöpande efter behov som framkommer i dialog mellan verksamheterna och Informationssäkerhetssamordnare. Mer detaljerad planering sker årligen i verksamhetsplaneringen.

9 Övriga åtgärder

9.1 Kontinuerligt arbete för att stärka förmågan

Kommunen ska bedriva kontinuerligt arbete med att förbättra identifierade sårbarheter och brister samt med åtgärdsförslag som framkommit i samband med RSA eller utifrån övningsutvärderingar/verkliga händelser eller kontinuitetsplaneringsarbetet.

Beslut om vilka åtgärder som kommunen ska arbeta vidare med tas med i den ordinarie verksamhetsplaneringen och koordineras via Säkerhets och Krisberedskapssamordnaren.

9.2 Avtal och upphandling av varor och tjänster

När kommunen tecknar avtal med entreprenörer eller andra externa aktörer bör aspekter som berör krisberedskap, krishantering, informationssäkerhet, säkerhetsskydd och civilt försvar beaktas. Dessa aspekter bör även beaktas i upphandling av varor, tjänster och entreprenad inom kommunala verksamheter. Upphandling av samhällsviktiga leveranser bör göras i samråd med Säkerhets och Krisberedskapssamordnaren och Säkerhetsskyddschef.

9.3 Reservkraftsförberedelser

I kontinuitetsplaneringen skall behov av reservkraft vara en del i inventering och åtgärder. Införskaffande av reservkraft skall planeras i samarbete mellan verksamheten, fastighetschefen och Säkerhets och krisberedskapssamordnaren.